

Fondator:
G. V. MUNTEANURedacția și Administrația
la Tipografia N. P. PEIU
BIRLAD
Str. Ștefan cel Mare Nr. 17

VOCEA TUTOVEI

Foaie de propășire și educație națională
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni
SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

ABONAMENTE:

Pe un an 250 lei
Pe 6 luni 150 „
Autorități și instituții . 500 „
Abonamente de sprijin: benevol
Anunțuri și reclame, după învoialăInscris în registrul publicațiilor la Trib
Tutova, Nr. 1/1941

Dăscălimea nădejdea neamului

A fost odată și nu e mult de atunci—unii dintre noi au apucat chiar acele vremuri — când „altă făină să măcina la moara“ țării noastre.

Ca eri dănuiau acele obiceiuri sănătoase, pe care azi nimeni nu le mai știe sau dacă își mai amintesc de ele, fac glume pe socoteala lor.

Eri, copiii ziceau părinților „mama“ azi, din „tu“ nu-i mai scoate.

Eri vorba era contract. Azi contractul e o simplă vorbă.

Eri, când un Preot trecea pe drum, lumea — tineri și bătrâni — îi făcea loc în grabă și-i săruta mâna. Azi „popa“ e ca orice om, copiii îl dau jos depe trotuar sau îl scutură de mână dându-i binețe.

Eri, Profesorul era „domnul“ școlărilor, iar părinții se simțeau onorați să se aplece în jurul lui. Azi, odată ce dascălul a eșit pe poarta școlii, a devenit un om ca ori care altul, iar elevii, de multe ori, se prefac că nu-l văd, spre a nu-l saluta sau pentru a nu-și ascunde țigara din colțul gurei.

Eri, când cetățeanul intra în o instituție, se descoperea dela prima ușă și păstra, tot timpul, o ținută respectoasă. Azi până și în biserică sau în sălile de ședințe a instanțelor judecătorești, cetățeanul vine adese amețit de băutură, face gesturi îndrăznețe, țipă sau injură...

Eri, când țării îi dăruia Dumnezeu un om deosebit, un mare patriot, un om de stat, sau un învățat ce ar fi făcut cinste celor mai civilizate țări din lume, era adulat, era cântat, era purtat pe umeri de mulțime... Azi este amenințat, este calomniat este insultat, ba nu se revoltă nimeni dacă e găsit ucis și aruncat în margine de drum...

Eri „prietenia“ era frăția de cruce și dura câte zile avea românul. Azi, interesul și numai el, ține legăturile între cei mai mulți.

Din fericire, aceste constatări sunt numai simptome îngrijorătoare ce se ivesc în calea noastră.

Nu ne stăpânesc gânduri negre făcând arătările înșiruite mai sus. Nu! Țara noastră are — fără îndoială — rezerve destule în masele a dânci ale poporului. Ele însă trebuie scoase cât mai curând la suprafață.

„Dați-ne caractere“ a spus-o înțeleptul Rege Carol I și El le cerea făurite de dala mânărită cu înțelepciune și mai ales cu suflet de dăscălimea țării. Această dăscălime este datoare să dea țării, cece în adevăr îi trebuie și noi credem cu tărie că dragostea de neam va da puteri noi celor în care neamul își pune toată nădejdea.

Iancu Mihailescu

Organizarea vieții medicale

Consiliul sanitar superior a examinat problema organizării vieții medicale, din punct de vedere științific și profesional.

Cu acest prilej, d. profesor Tomescu, ministrul Sănătății a schițat cum ar trebui organizată viața medicală la noi pentru a răspunde cu maximă eficacitate misiunii ei sociale și științifice.

D-șă a preconizat ca în fiecare județ viața medicală să fie dirijată și animată de câte un profesor al unei Facultăți de medicină, iar medicii respectivi să se întrunească cel puțin odată pe lună pentru a debata chestiunile științifice și profesionale la ordinea zilei și pentru a contribui prin eforturi colective la soluționarea unor probleme dificile pentru sănătatea publică în județul lor.

În afară de reuniunile județene, medicii se vor aduna — cel puțin odată pe an — în reuniuni regionale, spre a debata problemele sanitare ale regiunii respective și spre a asculta rezultatele studiilor și cercetărilor făcute de cei mai de seamă medici ai țării.

Iar pentru funcționarea corpului medical, d. ministru al Sănătății a hotărât, ca pe lângă aparate și unstrumente moderne, să ia ființă, pe lângă fiecare spital de specialitate

sau serviciul sanitar, biblioteci de cărți medicale, bogat inzestrate cu cele mai noi cărți și reviste de specialitate.

Lipsa publicațiilor medicale de specialitate la noi în țară, cât și prețul excesiv de ridicat al lucrărilor de medicină străine, face aproape imposibilă ținerea la curent a practicienilor noștri cu rezultatele ultimelor cercetări ale medicilor din alte părți.

Pentru remediarea acestei stări de lucruri, deopotrivă de dăunătoare atât prestigiului științific național cât și practicii medicale, d. ministru Tomescu a preconizat convocarea medicilor în reuniuni județene și regionale periodice, în care se vor examina, pe lângă problemele sanitare locale și rezultatele studiilor și cercetărilor făcute în ultimul timp de cei mai iluștri medici români și străini.

Inițierea bibliotecilor pe lângă spitale, va contribui și mai mult la formarea și perfecționarea corpului medical, cu condițiunea ca ele să fie inzestrate cu lucrări noi, de necontestată valoare științifică, precum și cu reviste și publicațiuni străine, de specialitate.

Sperăm că această deciziune a d-lui ministru al Sănătății va fi pusă în practică fără întârziere și în proporție corespunzătoare scopului ei.

Ion Mușe

Cât mai mult suflet

Cât mai mult suflet se cere în ceasurile de grea încercare prin care trecem! Cât mai mult suflet, dacă vrem ca tunul să bubuie și avionul să spintece văzduhul cu folos, cât mai mult suflet pentru ca brațele încordate să apese coarnele plugului, să topească metalele și să le prefacă în unelte de tot felul, cât mai mult suflet în tot ce suntem chemați de țară să facem, pentru ea și pentru noi, dela cel mai mic și neînsemnat lucru, până la cel mai mare cu putință. Valoarea unui lucru se cunoaște în primul rând după cât suflet s'a pus într'ânsul. Și nu-i greu să cunoști aceasta. Este destul să simți plăcere deosebită privindu-l, să simți că îți încântă sufletul prin frumusețea și armonia liniilor și a colorilor, că te mulțamește pe deplin și-ți procură cea mai bună liniștire sufletească. În față ai, în acest caz, un obiect de mare valoare, un obiect de artă, o operă vrednică de luat în seamă.

Mulți cred că tot ce e mare, e în adevăr și o mare operă. Admirarea pentru ea este nestăpânită și laudele pentru cel ce-a făcut-o nu mai cunosc margini. Nimic mai greșit! Iată ce ne spune în această privință prof. Iorga: „Nu e mare o operă unde e mult material, ci aceia unde e mult suflet“. Luați, de pildă, orice mănăstire voiți, fie și la întâmplare, dela Voroneș sau Sucevița, și puneți-o alături de cea mai mare biserică din vremurile noastre, și vă veți convinge de adevăr. Și cu operele științifice și poetice, se întâmplă același lucru. Sufletul din ele este totul. Poezia lui Eminescu, de pildă, care cantitativ nu este prea mare, este totuși cea mai mare operă poetică la Români. Luați cea mai cunoscută din poeziile lui: „Ce te legeni codrule“. Spuneți-o viers cu viers și ascultați în același timp cum vă vibrează sufletul, de sigur, nu așa cum poate cu mult mai mult a vibrat al poe-

tului, suflet pe care și l-a pus întreg în ea.

Dar nu atât despre operele marilor artiști și creatori e vorba. Ci despre opera fiecăruia dintre noi și opera noastră a tuturor împreună, mai ales în aceste vremuri de crâncen războiu. Războiul însăși este o mare operă națională, a cărei mărime o formează în primul rând sufletul ce suntem capabili să-l punem într'ânsul. Sforțările ce le facem în toate privințele sunt în adevăr mari. Dacă în aceste sforțări punem și cât mai mult suflet, opera războiului ce-l facem este în adevăr și mai mare. Cât mai multă muncă, cât mai mulți bani, cât mai multe puști și gloanțe, cât mai multe produse de tot felul, dar și cât mai mult suflet pentru marea operă de reîntregire națională!

Nu trebuie să se uite că nimic nu strică, nu îngrijorează și nu înfrustează mai mult ca râvna neostoiă a unora de a se abate dela această întrecere a sufletului românesc în acțiune, nevoind să contribuie cu nimic din dărnicia sufletului lor. Așa se explică desolidarizarea speculanților și profitorilor de tot felul, a necinstiților, a grabiților să strângă averi, cari lasă o urmă adâncă în sufletul colectiv al acestui neam. Nimic nu poate șterge această pată. Numai întoarcerea lor la realitate și numai însuflețita lor activitate o va putea șterge, înlăturând și ziua răfuelilor care poate fi destul de grea. Aceasta cât nu e prea târziu. Căci și fără această întoarcere, Neamul Românesc, unit în ce are mai bun, înțelege să-și asigure viața pe acest pământ stropit cu sudoarea, sângele și lacrimile lui, pământ pe care se întinde înaintea lui Dumnezeu și a lumii, întreaga noastră operă națională, care este și mare, pentru că în ea s'a pus — și trebuie să se pună și de acum înainte — mult suflet, cât mai mult suflet românesc!

I. C. Antonovici

Cuza Vodă s'a născut în Huși

Multă vreme s'a crezut că Domnitorul Alex. Ion Cuza s'ar fi născut la Galați.

Unii contemporani însă, între cari amintim de Andrei V. Ionescu, unul din harnicii primari ai Bărladului, credeau că s'ar fi născut în Bărlad, ba chiar Ionescu indică și locul și anume în mahalaua Mănteni, în marginea dinspre Nord¹⁾, acolo unde el văzuse, în copilărie, chiar ruinele casei. (A se vedea interesantul său Memoriu, publicat

de Episcopul Iacov în Doc. Bărladene, vol. V, pag. 278).

Iată însă că, după cum am luat cunoștință din o adresă a Comisiei Monumentelor Istorice din București, cu Nr. 28 din 3 Ianuarie 1940 și semnată de marele istoric prof. N. Iorga, către Primăria din Huși, — Domnitorul Unirii s'a născut în orașul Huși și anume în casa din str. I. G. Duca Nr. 58, care a și fost declarată monument istoric.

Vasile I Antonovici
Avocat - Huși

1) Poate în mahalaua Podeni, pe strada cu același nume, după cum se crede astăzi. N. R.

CIOCÂRLIE

Ciocârlie:
Taină, doruri, nebulie,
Te repezi din câmp cu flori
Să-ți cânti dragostele 'n zori...
Nimeni să nu fi le știe,
Ciocârlie...

Ciocârlie,
Ia-mă 'n slăvi tovărășie...
Dar aripele-ți sunt mici
Și nu poți să mă ridici
Să mi le șoptești și mie,
Ciocârlie...

Ciocârlie,
De pe zări, din sihăstrie,
Ce tot spui că nu mai dor
Visurile care mor
Și că dragostea nu 'nvie,
Ciocârlie...

Ciocârlie,
Dumnezeu să te mai fie,
Toate mor câte 's sub soare
Numai dragostea nu moare
Și 'nfloreste-o veșnicie,
Ciocârlie...

Ciocârlie,
Bate 'n porți la Sfânt' Ilie
Și-l îndeamnă să mai dea
Glas de foc în calea mea
Și spre ceruri să mă 'mbie,
Ciocârlie...

Ciocârlie,
Ia-mă 'n slăvi tovărășie,
Să ne pierdem peste nori,
Jos să nu te mai cobori...
Nimeni să nu ne mai știe...
Ciocârlie...

G. Tutoveanu

„Alunecăm“...

VI

Alunecăm...

Atâta vreme nu ne-am dat sama ce se pregătește unui mare și nobil popor, ai cărui strămoși sunt aici de două mii de ani și cari înfățișează, cu inteligență, cu însușiri fizice, cu simț de gospodărie și de frumusețea una din cele mai vechi și mai nobile tradiții.

De un timp, o luptă se desemnează. Ea își are organizațiile, mijloacele de publicitate și se bucură de simpatia publică.

La rezultate reale nu s'a ajuns însă.

De ce?

Pentru că și aici totul e făcut pe baza alcătuirilor și osebirilor politice, cari ni sunt fatale.

Dela club la club, dela o formațiune pentru putere la altă formațiune pentru putere, dela „șef“ la „șef“ nu se poate înjgheba opera de mântuire națională care nu poate să întârzie un singur ceas.

Nicio bunăvoință patriotică și „naționalistă“ a unuia și a altuia nu va putea să împiedice această dezaastroasă risipă de puteri.

Nu democrație și nu fascism ni trebuie, nu dreapta și nu stânga, ci unirea pentru fapte a oricui are conștiința unei teribile răspunderi care apasă asupra noastră a tuturor.

O energie morală disciplinată și profund legală a obștii românești solidare, întrebunțând orice-i stă la îndemână, aceasta se cere astăzi pentruca adevărata Românie să nu ajungă pentru supraviețuirii ei robii străinilor o crudă amintire, iar pentru națiile lipsite și ele de înțelepciune o teribilă lecție.

N. IORGA

Din „Neamul Românesc“ din 29 August 1937

OMAGIU *)

În clipa de față când încerc să-mi adun gândurile și să adănesc cugetarea cu privire la evenimentul ce-l sărbătorim cu astfel de măreție, mă simt pătruns de o puternică emoție. N'ași putea fi altfel, când mă văd silit de împrejurări, să vorbesc, în cadrul solemn și impresionant în care se desfășoară festivitățile de astăzi, să vorbesc în această atmosferă înălțătoare, unde au luat parte multe persoane marcante, fie prin scris, fie prin prezența antivorbitorilor mei, cari prin cuvântările ținute au evidențiat în mod strălucit personalitatea sărbătoritului.

D-l profesor Constantin Moroșanu este o personalitate de o distincție rară, care a depășit de mult hotarele județului Tutova, integrându-se prin opera și activitatea sa plină de învățăminte, în sufletul național al culturii românești. Ca să poți prinde exact elementele esențiale ce formează personalitatea sărbătoritului, este necesară o cercetare amănunțită a activității și însușirilor cari s'au manifestat în toate domeniile, din vremea vieții studențești și până astăzi. Pentru aceasta este nevoie de un studiu mai amănunțit asupra activității sărbătoritului, care, de sine înțeles, nu se poate improviza ocazional în câteva minute cu acest prilej.

Chiar făcând acest studiu tot nu putem

*) Cuvântare rostită la sărbătorirea profesorului C. T. Moroșanu.

să ne spunem ultimul cuvânt, de oarece profesorul Moroșanu, este încă în plină vigoare, posedă rezerve inepuizabile de creație și isvoare vii de inspirație, cari așteaptă lumina zilei. Spiritul de creație și originalitatea talentului său, s'au manifestat în mod vast și variat, în viața politică și culturală, începând ca redactor la ziarul „Epoca“ din București, de sub conducerea spirituală a vâjnicului și neuitatului luptător naționalist N. Filipescu, și de atunci, în lunga sa carieră de profesor, scriitor și om politic, a colaborat cu fapta și cu cuvântul la 35 de reviste și ziare din țară. Cu toată imensitatea acestei activități desfășurate în toate domeniile vieții noastre românești, pentru mulți a rămas încă neînțeles, iar personal față de felul cum alții au gândit și s'au manifestat în domenii similare, a rămas un izolat, ca să nu spun un cuvânt mai grav, un ostracizat.

În opera și activitatea profesorului Moroșanu, se găsesc fapte, atitudini, credințe, ideologii și concepții de gândire proprie, care nu pot fi înțelese cu ușurință de ori cine.

Numai acel care a simțit în el scânteia unui ideal, a simțit în el arzând candela credinței strămoșești, cine a sacrificat părți din ființa lui pentru cunoașterea și cucerirea adevărului, cine a stat voluntar cu prețul jertfei totale în viscolul furtunei

Monografia Comunei Bogdana
Jud. Tutova

(EXTRASE)

Acestea sunt așezate cu precizie și exactitate, așa că după cum spune cronicarul «dacă i-a fost mare caznă în deslegare și descrierea trecutului marelui Episcop Iacov Antonovici care și-a luat greua sarcină de a lumina veacurile cu știința acestei monografii» ca să nu rămână în întunericul neștiinței scumpul său sat natal, care i-a fost adânc săpat în sufletul de copil; apoi nouă ce-l condensăm numai în dinamica timpului războinic din 1943, nu este numai de mare ușurință și de mare folos. Prin pomenirea acestor hrisoave în monografia de față cari cuprind întregul județ, deschidem numai drumul cercetătorului și-l rugăm să alerge la cartea aceasta și la amploarea ei, căci timpul și lucrarea de față nu ne permit mai mult, mai ales că în acest domeniu nu se poate face mai bine, ca ceea ce s'a făcut și pe acest isvod se poate clădi viitorul, fiind o colaborare a savanților noștri arătate și în prefața istoricului acestei comune. Antichități găsite în comuna Bogdana. Deși, după cum arată Episcopul Iacov Antonovici, se găsesc puține urme, totuși se pot pomeni de cele din preistorie, apoi obiecte din piatră, bronz și fier până în vremea noastră. S'a găsit: 3 topoare de piatră (fotografiate în acea mare monografie). În ce privește bronzul obiectele păstrate sunt: un topor, un vârf de săgeată, filulă (o grață), toporaș; iar obiectele de fier sunt arme vechi moldovenești sec. 15 și 16 (arătate de specialistul arheolog E. Ficher) Între armele moldovenești se găsesc o sabie mică, o sulită, o săgeată, etc. (locul, forma, se găsesc în același carte de isvod după care se conduce monografia aceasta. Între armele turcești se menționează: o sabie, o săgeată, altă săgeată, su-

lițe și toporașe, de războiu de proveniențe necunoscute. Evenimentele istorice după teritoriul comunei Bogdana sunt următoarele: 1) războiul, pe care l-a avut Bogdan II, tatăl lui Ștefan cel Mare, cu Leșii la 1450 (Spune legenda că păraul Bogdana de acolo și-a luat numele) Și cronicarul Ureche pomeneste de această luptă cu retragerea acestui domn în com. Bogdana și pregătirea unui nou atac ce ar fi fost dat tot pe acolo. (Bogdan retras la Bârlad, sau cel puțin într'un loc atrategic) 2) Turci învinși la Podul Înalt în anul 1475 în fuga lor au trecut și prin satul Bogdana. Ștefan cel Mare i-a urmărit pe acolo.

3) Retragerea lui Ștefan Vodă la râpa Buței pe dealul Taberii în Iulie 1547. După cronicari relese din documente istorice arătate că pe platoul dealului Tabăra din această comună s'a retras Ștefan cel Mare fiind aproape de Vaslui, pentru odihnă sau loc de luptă, întâriri și vești — și-a plecat apoi spre Roman, neputându-se folosi de o luptă acolo din diferite cauze.

Sunt și aici legende, pe cari nu le putem arăta din lipsă de spațiu. Tradiția mai arată că în casa lui Const. Sătariul din Bogdana, a fost găzduit domnitorul și dania, ce a avut dela Miron Movilă Barnovșhi Voevod-cari ar fi fost găzduit aici. După mărturiile, zapise, și documentele dela cronicarii Neculai Costin și D. Cantimir se vede că la 1685-1686, comuna Bogdana ar fi fost jefuită de Leși. În 1718, pe timpul domnului M. Racovița se vede că comuna Bogdana a fost jefuită de Tătari. Deasemenea și în 1758. După o copie de pe un apel se vede că locuitorii comunei Bogdana au contribuit cu: făină, posmegi și orez pentru armatele turcești dela Vidin în 1798. Legenda și tradiția

apărând imperativele categorice ale poporului românesc, numai acela poate să înțeleagă și să simtă cine a fost și ce înseamnă activitatea profesorului Moroșanu pentru școală și țară.

D-stră sunteți croit d-le profesor dintr'o plamadă aparte, privesți lucrurile și acțiunile în miezul lor, spuneți tuturor adevărul ori care ar fi el, nu v'ați temut nici odată de nimeni, absolut de nimeni, afară de unul singur, de Dumnezeu și cu această credință 35 de ani ați stat strajă, cu picioarele adânc înfipte în pământul țării românești, și de aici cu fruntea sus ați privit pe albastrul cerului epopeea și viitorul strălucit al neamului nostru. Vă mărturisesc adevărul, când am venit aici și am încercat să privesc o clipă în trecut, am simțit în mine clocotind în valuri, toată forța tinereții, tot sbucimul anilor de suferință, tot elanul entuziasmului de care am fost prins, acum 20 de ani în urmă, când eram elev la liceul Codreanu din Bârlad și d-voastră, erați pentru generația mea de atunci profesor, pedagog și părinte sufletesc.

Înalt, drept și luminos ca un luceafăr, mândru, vioiu și delicat ca o mireasă, blând, senin și cucernic ca un herovim, cu ochii limpezi ca isvorul și albaștri ca cerul, înzestrat cu însușiri înalte de profesor, pedagog și părinte; cu aspectul frumos al acestor calități de aur, v'ați întipărit încă de atunci în sufletele noastre de școlari, cu această figură legendară și prin forța acestor puteri nebănuite,

ați sădit în generația noastră, suflete pline de idealuri și visuri, de mărire națională pentru școală, biserică și neam.

Acum 20 de ani în urmă, frământări mari tulburau liniștea și seninul apelor românești. După o victorie scumpă pe care am plătit-o cu sângele și oasele sfărmate pe câmpul de bătaie, parcă căzuse peste noi un blestem, se lăsase iadul pe pământ. Ajunsesem într'o stare de desăgregare morală de nu ne puteam cunoaște unii pe alții. Ne sfârțicam între noi mâncați de patimi și ură, orbiți de strălucirea aurului jidovesc, ardeam troițele neamului, călcăm în picioare crucile strămoșești, dărmam altarele zidite de voevozii într'un cuvânt adorăm ceiace am ars și ardeam ceiace am adorat.

Zgomotul și larma deșantată depe străzi și piețele publice, din cafenele și cluburi ajunsese până la noi în școală, în literatură, în politică, în viața politică și privată, peste tot plutea o atmosferă grea de incertitudine, cu rezonanță și cu urmări catastrofale pentru poporul românesc. Din toate și peste toate d-stră, iluminat de credința și religia unui apostolat, v'ați desprins din ele ca un diamant și luminând ați pregătit temelie în clasă, la catedră, în laborator, în întruniri, în ziaristică, în parlament, spiritualitatea credințelor strămoșești, pentru generațiile de după războiu și nici o clipă n'ați rătăcit prin întunericul vișiat de virusul politicianist și nu ați luat nici odată parte la desăgregarea morală în care se svârcoleau

mai spun că au venit la 1821, 40 Turci în Bogdana și un hogoș a fost înpușcat de un Român Ioniță Chicoș și de atunci Turcii n'au mai lăsat pe oameni să poarte arme și brâu roș și Turcii cari au venit au fost mai buni și făceau negoț cu mere și grâu.

În 1828 oștile rusești s'au aprovizionat cu alimente de aici. Mergând cu istoricul acestei comune Bogdana cules din însemnata carte a Episcopului Iacov Antonovici ajungem la războiul independenței 1877-1878 și de acolo se vede că țărani români au făcut jertfe pentru independență nu numai în luptele dela Crasna, Rahova și Războieni.

De acolo au luptat 45 oșteni și au murit: Cărăușu, Grigore Sturza, Tănase Lupu, Ion Berariu, nu ne putem permite să înșirăm și lista veteranilor în număr de 41, cari s'au distins în luptele dela Nicopol, Grivița, Plevna, Vidin. La acest șir de eroi care încheie ilustra carte publicată în 1906 se adaugă acei dela Războiul de reîntregire 1916-18 și acei de la războiul crucii și dreptății de astăzi 1943 și pe cari nu avem puțința de cât a-i pomeni și glorifica. *Credințele* (complectări din același izvod documentar). Sărbătorile surperstițioase: Jola de după Paști, Duminica Mare, (pentru a feri recoltelele de grindină) Ilie Pălie, Pintilie Călătorul (călătoria verii) și altele ca: Rusaliile, a 4-a Mercuri după Paști, duhuri se joacă prin văzduh și iau pe cine îl găsesc, iar femeilor le iau pânză ghililită în acea zi. Mezul — păreții (mijlocul postului mare) când femeile nu lucrează, ca să nu tândălească. Acestea și alte sărbători și superstiții dispar odată cu cultura.

Farmecele de dragoste se pierd încetul cu încetul în negura trecutului. *Obiceiuri*. La munți cari se făceau la 30-35 ani la flăcăi și 18-20 la fete, flăcăul cerea fata printr'o frumoasă adresare făcută părinților, numită conăcărie — „Cinstiți părinți... iată eu acuma mă voi ruga, și D-stră pentru fiica D-vs. veți erta

și o veți blagoslăvi... și după ce anunță de rai de Adam și Eva și rostul oamenilor, „de a crește și a se înmulți“, prin cari face cererea în căsătorie își dorește „un pahar cu vin și o batistă de în cusută cu fir să-mi șterg gurița de vin, măcar fie și de matase, numai fie frumoasă“. În caz că părinții nu admit căsătoria, atunci flăcăul lua (sau fura) fata și o legendă de acolo arată că în chipul acesta și părinții consimt căsătoria. În legătură cu nunta e un obicei vechi numit „La vulpe“, când fata se căsătorește cu un flăcău strein de loc, urmează ca mirile să dea un dar în bani flăcăilor pentru chef și să ajungă la certe mari și bătaii, de unde se trăgea și moartea.

La priveghieri se jucau jocurile: 1) mișca, 2) cocostărcul și 3) Lenea, la al căror descrieri renunțăm, având toată concepția fatalistă, care schimbă tonul jalei și cari se și pierd, după cum arată cartea această istorică.

Lăutarii. Comuna aceasta a dat dovadă de iubire de muzică având lăutari ce cântau din instrumente ca: fluer, cimpoiul, scripcă, cobză, fligorn în Ță (Flügelhorn), Trânghiță în Bf. (Trompetă), Bariton, în Ță (Bassflügelhorn) clarinetă în Ță (clarinet). Episcopul Iacov își amintește de cântărețe de pela 1860-1870, cari cântau la sărbători acasă și primeau un irmilic turcesc, vârat în cobză. *Jocul*. Intre jocuri erau ținerile de mână și brăul mai vechi, apoi polca și altele mai nouă. *Scrânciobul*. La Sărbătorile Paștelui (a doua zi) se petrecea cu scrânciobul pus în mijlocul satului. Acolo se distrau cu toții prin invitația din casă în casă care vizită de invitație se numea „Vălăret“.

Marieta L. Creangă
profesoară

(va urma)

Inspecțiile D-lui Prefect în județ

În cursul lunii Februarie 1943 Domnul Colonel I. C. Zănescu Prefectul județului Tutova, a inspectat următoarele comune: Popeni, Bacani, Bălăbănești, Ciocani, Rădești, Odaia-Bursucani, Pochidia, Epureni, Pretura Murgeni și Satul Stroe Beloescu pendinte de com. Grivița.

În cursul lunii Martie crt. D-l Prefect a inspectat următoarele comune: Ghidigeni, Șuletea, Ghermănești, Pretura crivești și satele Polocinul de sus și Polocinul de jos pendinte de com. Pogonești, satul Movileni pendinte de com. Ciocani și Coroești de Sus pendinte de Com. Coroești.

La aceste inspecții D-l Prefect s'a interesat în deaproape de activitatea sfatului comunal și igiena satelor.

Deasemeni D-sa s'a interesat de executarea prestației, munca de folos obștesc, alinierea satelor. precum și de activitatea organelor ce aparțin celorlalte ministere.

În ceia ce privește lucrările de cancelarie, D-sa s'a ocupat îndeaproape de modul cum se execută, Instrucțiunile Ministerului de Interne, cu privire la raționalizarea și simplificarea lucrărilor de biuro, constatând că aceste instrucțiuni se execută în mod normal.

Tot din inițiativa D-lui Prefect, orfanii, invalizii și văduvele de război, au fost împărțiți pe echipe fiecare echipă fiind încredințată unui șef ocrotitor, (Invățător, Preot etc.) care să se ocupe de toate nevoile celor ce i-au fost încredințați și a nu-i lăsa să vină pe la autorități cu diferite plângeri, șeful ocrotitor având dreptul de a-i rezolva și satisface plângerea, fiind cel mai în măsură a cunoaște nevoile celui ce se plânge.

Cei ce nu se încadrează vremurilor actuale li s'au aplicat pedepse după cum urmează:

Comuna Popeni: pentru neactivitate în serviciu agenta sanitară

Maria Chelaru a fost pedepsită cu pierderea salariului pe 5 zile.

Comuna Bacani: pentru lipsă dela serviciu și pentru că nu a venit în comună timp de două luni Picherul Cehan a fost pedepsit cu pierderea salariului pe 10 zile.

Comuna Rădești: pentru lipsa repetată dela ședințele sfatului comunal agentul sanitar Grama și moașa comunală Elena Popa au fost pedepsiți cu pierderea salariului pe timp de 15 zile.

Locuitorul Enache a fost amendat cu 1000 lei, avându-se în vedere că atât interiorul casel cât și curtea erau murdare.

Primarul V. Crăclun a fost îndepărtat din serviciu pentru lipsă de activitate în comună și rea administrație. În locul vacant a fost numit locuitorul A Anastasiade.

Notarul Grigorie Popa pentru neglijența constatată în scriptele de cancelarie a fost pedepsit cu pierderea salariului pe timp de 15 zile și a fost transferat disciplinar la comuna Ciocani, pe data de 1 Martie 1943.

Comuna Odaia-Bursucani: Primarul Th. Șolcă pentru inactivitate în comună a fost pedepsit cu pierderea salariului pe 15 zile și destituirea din funcțiune.

Notarul girant Stoica Holban a fost pedepsit cu pierderea salariului pe timp de 15 zile pentru neexecutare de ordine.

Preotul Gh. Bejan a fost pedepsit cu pierderea salariului pe timp de 15 zile pentru lipsă de activitate în comună.

Invățătorul V. Gârleanu a fost pedepsit cu avertisment în scris, pentru lipsă de activitate în ridicarea satului.

Comuna Pochidia - satul Boro-dești: secretarul Lascar Cuhoreanu pentru neglijența în serviciu a fost pedepsit cu pierderea salariului pe timp de 5 zile.

Agentul Sanitar Al. Dăscălescu a

continuare în pag. 4-a

ultimile rămășițe ale ambuscațiilor din spatele frontului, cari, după pace, pătrunseser în toate orânduiri de conducere ale Statului.

Departele de acestea, d-stră, primăvara când plugurile tăiau în felii de aur ogoarele, când ciocărlile se ridicau sus și în cântece de reînviere, în natura îmbrăcată în haină scumpă de sărbătoare, risipind în văzduh visuri și inspirație, veniați aici în Bogdana și din pitorescul splendid al acestor ținuturi ați făurit un vers pentru invalizi, o doină pentru orfani, o melodie de ușurare pentru văduve și din frumusețea majestuoasă a acestui peisaj, viu al naturii, ați impletit cu fire de argint, într'o lumină de aur, diamante strălucitoare din sufletele și virtuțile țărănilor, printr'o literatură sănătoasă și o politică patriotică.

Natura a fost darnică cu d-stră, a sădit în ființa d-stră un mister, o taină mare, o forță lăuntrică care v'a ținut viața întreagă legată de frumusețea Bogdanei, departe de club și de cafenea. Prin pregătirea d-stră profesională și intelectuală puteați de mult avea o situație mai superioară. Ați refuzat perspectiva gloriei și oferta Bucureștilor de dragul curat al acestor ținuturi pline de visuri și duioșie.

În viața politică, culturală, literară, de aici ați pornit, dela brazda câmpului, din mijloc de codru, din ogoarele pline cu vii, sănătate și viață.

În Parlament, v'ați identificat cu durerea suferința și nevoile țărănilor români. Deși

profesor de știință n'ați ezitat o clipă să împacăți știința cu biserica. Știință ați făcut pentru perfecționarea mijloacelor tehnice, puse în slujba umanității și pentru asigurarea statică a standardului de viață materială; biserica ați îmbrățișat-o pentru a armoniza dinamica stărilor sufletești în pace și iubire. Prin această operă ați contribuit la cimentarea celor trei mari instituții pe care se sprijină existența juridică și morală a statului românesc.

Școala, biserica și familia sunt celulele de bază pe care se sprijină existența civilizației europene și deci și a noastră. Prin această operă d-stră ați desăvârșit în generația mea, o credință adâncă, pentru o religie cu puteri pe jertfă sublimă pentru idealul națiunii române, cari acum în concertul puterilor din lume, își verifică conștiința și și fixează eternitatea, în lupte grele dincolo de zidurile Stalingradului. Activitatea d-stră este o frontieră de granit, un hotar de credință, care separă două concepții diferite, două lumi noi, din care una nu poate să trăiască de cât prin dărâmarea, prin moartea celeilalte. Opera d-stră separă două concepții de viață. Opera d-stră susține transformarea lentă și evolutivă a omenirii pe scara treptelor sociale, în luptă aprigă cu concepția care substituie transformările brutale ale societății prin teroare și violență.

Această din urmă concepție este doctrina bolșevică care s'a coborât din lumea utopiilor cu tot arsenalul ei de confuzie și

contradicții. Regimul bolșevic născut din doctrina comunistă se revarsă prin armata roșie, amenințând Europa întreagă. Pentru a ajunge ținta finală pentru distrugerea totală a civilizației și culturii Europene bolșevicii, prin fereastra Bucovinei și a Basarabiei, întinzând arma încărcată și apăsând pe trăgaci, au țintit în inima Europei. Dacă atunci nu a stat în puterea noastră să închidem ferestrele prin care comunismul descărca arma contra Europei a stat în puterea noastră să veghem și să strigăm alarma.

Această operă uriașă de veghe și de alarmă permanentă în dispozitivul înaintat pentru apărare civilizației și a culturii Europene, am făcut-o eri și o facem, cu tărie mai mult ca oricând, astăzi.

Jertfa noastră nu este zădarnică. Vom căuta prin jertfă, prin eroism, să ne apărăm și apărându-ne pe noi în același timp apărăm tiparele vechi ale culturii și civilizației continentului european. Jertfa noastră depe câmpiile de bătaie începând dela Prut, Nistru, Bug, Don și Volga, nu este o jertfă care pleacă din interesele egoiste pur românești, ci este jertfa de avangardă, care ni se cere pentru apărarea marginii de lume unde Dumnezeu ne-a fixat pe acest pământ.

Vom continua să străjuim la granița lumii civilizate și să îndeplinim această misiune, pe care o avem dela moși strămoși, cu jertfa și sângele soldaților noștri. La capătul acestei jertfe, am certitudinea

nelimitată în biruința neamului românesc. Văd înălțarea și puterea neamului ridicându-se dincolo pe culmi de azur.

În clipa de față nu poate exista în țară decât o singură forță națională, forța reală a țării smulșă din unirea tuturor într'o singură forță creatoare, cu un singur comandament și un singur drapel.

Să ne încordăm puterile sufletești și dintr'o smuncitură să ucidem în noi egoismul și ambițiile personale.

Să facem aceasta urgent. Acest ultim efort îl cere țara.

În fața jertfei totale când se croesc tipare de viață nouă pentru multe sute de ani, țara cere să ne topim definitiv, ființa și crezul nostru în unirea unei singure forțe naționale, să ne topim cugetul și visurile în năzuințele neamului, să ne topim întocmai ca polenul florilor, într'un fagure de mlere.

Nu pot încheia cuvântarea mea altfel decât îndreptându-mi mintea și sufletul cu recunoștință către toți acei cari și-au dat viața și continuă să o dăruiască, căzând jertfă pentru îndoitul scop: *România și civilizația Europei*.

Și acum ca să termin, ridic ruga mea fierbinte către Pronia Cerească să vă dăruiască putere, ca să puteți supraviețui victoriei și gloriei ostașilor români cari își jertfesc ființa pentru Rege, Țară și Conducător.

Ioan G. Crânganu

